

Beschrijving aanbestedingsrechtelijke implicaties voorbereiding & realisatie onderdoorgangen Maarsbergen ter hoogte van km 56.53 van de spoorlijn Utrecht- Arnhem (geocode 035) d.d. 9 juni 2021.

Inleiding

In dit document worden de aanbestedingsrechtelijke implicaties beschreven ten behoeven van de realisatie van het in de titel genoemde Project (hierna: Het Project). Allereerst zal in deze memo worden uitgewerkt waarom alleen Prorail deze werkzaamheden aan de Spoorweginfrastructuur kan (laten) uitvoeren, en vervolgens komt aan de orde waarom al de voorgenomen werken in zijn integraliteit gezien dient te worden als een speciale sector opdracht voor werken in de zin van artikel 1.1 Aw2012. Het Project zal op grondgebied/beperkte rechten van zowel de gemeente Utrechtse Heuvelrug, de provincie als op dat van Prorail gerealiseerd worden, en omvat tevens onderhoudswerkzaamheden.

De geraamde waarde¹ van de aan de provincie door Prorail in rekening te brengen kosten komen zijn op het moment van het aangaan van de Realisatieovereenkomst geraamd op € 18.924.000,- (excl. BTW p.p.2018). De kosten voor het na-onderhoud zijn geraamd op in totaal € 9.068,00 (excl. BTW p.p.2021).

Achtergrond

Voor het Project is relevant dat de Staat der Nederlanden aan ProRail op grond van de aan haar verleende Beheerconcessie 2015 - 2025 een uitsluitend recht in de zin van artikel 2.24 aanhef en sub a Aanbestedingswet 2012 (hierna: Aw2012) heeft verleend voor het beheer van onder meer de Hoofdspoorweginfrastructuur als bedoeld in de Spoorwegwet. Op basis van voornoemde concessie² is uitsluitend Prorail bevoegd om werkzaamheden aan de Hoofdspoorweginfrastructuur uit te voeren. Om die reden kan deze opdracht alleen aan Prorail worden gegund.

Voor zover werken niet (direct) gerelateerd kunnen worden aan de taken van ProRail, is de omvang daarvan (in relatie tot de overige werken) beperkt (en daardoor bijkomstig of aanvullend) waardoor het hoofdvoorwerp van het totale werk ongewijzigd blijft. Het apart aanbesteden daarvan wordt niet als doelmatig geacht en kan een risico vormen voor de planning, hetgeen overigens weer een raakvlak vormt met de overige werkzaamheden (die wel door ProRail aanbesteed moeten worden). Het in acht nemen van risico's voor de aanbestedende dienst is een factor waar rekening mee mag worden gehouden bij samenvoeging van opdrachten, conform de Gids Proportionaliteit en artikel 1.5 van de Aanbestedingswet.

Gemengde opdracht

Hieronder zal nader uiteengezet worden waarom sprake is van een gemengde opdracht in de zin van artikel 3.10c Aw2012 waarbij het hoofdbestanddeel wordt gevormd door een werk dat valt onder de definitie van 'speciale sector opdracht voor werken' in de zin van artikel 1.1 Aw2012.

---

¹ Zie berekening geraamde waarde van het Werk in het document N01-D02-51001213-SVA Notitie SSK-kostenraming N226 VO4.0_15-09-2021.

² Op grond van artikel 22 Spoorwegwet is het een derde niet toegestaan werkzaamheden aan de hoofdspoorweginfrastructuur te verrichten. Artikel 38 van de Beheerconcessie verplicht ProRail bij de uitvoering van de werken voor derden samen te werken met de derde en dient de derde te betrekken bij de besluitvorming in het kader van de aanbesteding en de uitvoering van de werken voor derden.

Het Project bestaat uit de voorbereiding en realisatie van:

- a) Een onderdoorgang voor gemotoriseerd verkeer gesitueerd onder en aan weerszijden van de hoofdspoorweg Utrecht - Arnhem met geocode, 035 ter hoogte van km 56,33;
- b) Een onderdoorgang voor niet-gemotoriseerd verkeer onder en aan weerszijden van de hoofdspoorweg Utrecht - Arnhem met geocode 035 ter hoogte van km 56,52;
- c) Het opheffen van de overweg in de hoofdspoorweg Utrecht - Arnhem met geocode 035 ter hoogte van km 56,53;
- d) De aansluiting van de onderdoorgang voor gemotoriseerd verkeer op de N226 Amersfoort - Leersum ter hoogte van wegkm 58,49 en wegkm 58,85;
- e) De aansluiting van de onderdoorgang voor niet-gemotoriseerd verkeer op de N226 Amersfoort - Leersum ter hoogte van wegkm 58,62 en km 58,85;
- f) De aanpassing van de N226 Amersfoort - Leersum tussen wegkm 58,62 en km 58,49;
- g) De aansluiting van de weg Maarn – Maarsbergen (Tuindorpweg) voor gemotoriseerd verkeer op de N226 Amersfoort - Leersum ter hoogte van wegkm 58,49;
- h) Twee fietsbruggen voor niet-gemotoriseerd verkeer op de weg Maarn – Maarsbergen (Tuindorpweg) en op de Engweg over de onderdoorgang voor gemotoriseerd verkeer heen.
- i) Een fietsbrug voor niet-gemotoriseerd op de Engweg over de onderdoorgang voor niet-gemotoriseerd verkeer heen;
- j) Twee bushaltes op de N226 Amersfoort - Leersum ter hoogte van wegkm 58,35;

met bijbehorende voorzieningen, zoals wordt vastgelegd in het Aanbestedingsdossier en weergegeven op Tekening 1, BF9504-VO-SIT-001 - versie 4.0. Het voornemen is om de werkzaamheden te laten vangen per maart 2023 en dat oplevering door de aannemer plaats te laten vinden in april 2026.

Fasering

Op basis van de nu voorliggende feiten is de verwachting de werkzaamheden in 6 stappen worden uitgevoerd, die hieronder nader zullen worden uitgewerkt:

1. Realisatie noordelijke rotonde incl. twee bushaltes, aansluiting van de weg Maarn – Maarsbergen voor gemotoriseerd verkeer op de noordelijke rotonde en tijdelijke ontsluiting Engweg.

Ad. 1: stap 1 is noodzakelijk voor het beschikbaar krijgen van het bouwterrein voor de onderdoorgang snelverkeer (stap 2) en de bereikbaarheid tussen Maarn en Maarsbergen. In verband met de reservering van de TVP'n is uitloop van de werkzaamheden bij stap 1 ongewenst. Indien dit als een afzonderlijk werk zou worden uitgevraagd, dan kan ProRail en haar aannemer het risico op uitloop van de werkzaamheden bij stap 1 niet voldoende beheersen.

2. Realisatie onderdoorgang snelverkeer inclusief twee fietsbruggen over de onderdoorgang voor snel verkeer heen en de definitieve ontsluiting Engweg.
3. Realisatie overweg voor langzaam verkeer.
4. Realisatie onderdoorgang langzaam verkeer inclusief één fietsbrug over de onderdoorgang voor langzaam verkeer heen.

5. Realisatie dorpsplein en beplanting

- Ad. 5: De realisatie van het dorpsplein betreft de verbinding middels weginfrastructuur tussen de gerealiseerde noordelijk rotonde (stap 1) en de gerealiseerde onderdoorgang langzaam verkeer (stap 4). De te realiseren beplanting betreft de aanplant van bomen, struiken e.d. conform het Programma van Eisen Beplanting, zoals deze in het aanbestedingsdossier zal zijn opgenomen. De omvang van deze werkzaamheden is ten opzichte van de totale bouwsom beperkt.. Separaat aanbesteden van deze werkzaamheden maken dat het project als geheel duurder wordt en later wordt opgeleverd.

6. Opheffen overweg.

Stappen 2, 3, 4 en 6 moeten door Prorail worden uitgevoerd op basis van eerdergenoemde concessie. De stappen 1 en 5 in de fasering zijn stappen die door ProRail weliswaar mogen worden uitgevoerd, maar die niet onder het aan Prorail toegekende uitsluitend recht vallen.

De werkzaamheden voor stap 1 en stap 5 (niet vallende onder het uitsluitend recht van Prorail) betreffen slechts een zeer beperkt aandeel van het totale projectbudget. Tegenover deze geringe kosten volgt uit de raming dat zeker 92 tot 96% van het projectbudget zullen worden besteed aan de werkzaamheden ten behoeve van werkzaamheden die uitsluitend door Prorail kunnen worden uitgevoerd (dit betreffen de stappen 2,3,4 en 6).

De werkzaamheden ten behoeve van de gemeente en provincie (Stap 1 en stap 5) zijn veel beperkter qua aard, maar wel voorwaardelijke stappen die logischerwijs verbonden zijn aan het project en onlosmakelijk voortvloeien om de bereikbaarheid van Maarsbergen en de inpassing in verband met de werkzaamheden van het Project in het dorp te garanderen. Het is noodzakelijk om de voorgenomen werkzaamheden aaneensluitend uit te voeren, en als één integraal geheel te benaderen.

Uit artikel 1.1 Aw2012 volgt dat sprake is van een speciale sector opdracht voor werken indien deze betrekking heeft op:

- a) de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van werken die betrekking hebben op een van de in bijlage I van richtlijn 2014/25/EU bedoelde activiteiten,
- b) de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van een werk of
- c) het laten uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat voldoet aan de eisen van het speciale-sectorbedrijf dat een beslissende invloed uitoefent op het soort werk of het ontwerp van het werk. Het Project voldoet aan deze eis.

Gelet op de hiervoor integrale samenhang (zowel fysiek als in (tijds)fasering) met de hoofdspoorweginfrastructuur en de wettelijke taken van ProRail daaromtrent, volgt dat provincie en gemeente alleen aan Prorail op basis van artikel 2.24 aanhef en sub a Aw2012 de opdracht voor dit Project kunnen gunnen, en dat ProRail, als speciale sector bedrijf als gedefinieerd in de Aanbestedingswet (en als zelfstandige aanbestedende dienst), de werkzaamheden zal aanbesteden onder deel 3 van de Aanbestedingswet.